

גָּרְטָע גַּעֲרָעֵטָעַבְּרִישׁ = אֹירְמָזְרְבָּנְזֶן איַז דֵּי יְקִדְישָׁע כְּאַלְאַבְּיָעָס אַיְז סָאוּרִיעָטׁ = רָוְסָלָאנְד

**דובען צו שפען אַנְאִינְהִיט
לייכען יוזֿישען פראנט אַנְ
רָזְמָעָנוּן**

בָּקְגֶּר עַשְׁתִּים. פָּנִים דָּעַר לְפִצְטוּר
יְשִׁים קּוֹמֵט פָּאָר אַתְּ הַעֲפָטִיגָּר קָמְמָה צְוּוִישָׁן דְּעַם
דִּינְשָׁעַן נְגִיאָנְגָלְעַן קְלוֹב אָזְן דָּעַם יְוִדִּישָׁן פָּאָר-
גַּמְעַטְמָרִישָׁעַן קְלוֹב סְנוּ אַיִּין זִימָת אָזְן דָּעַר
וְאַגְּנִיאָן" (עַסְמִילָּאָטָרָעַן) בְּרָאָשׁ מִתְּ דָּר פִּילָּ-
עַרְמָן סְנוּ דָּעַר צְוִיּוּתָר זִימָת. אַיִּצְטָן וּזְעַרְכָּן
וְנוּ בִּידְעַן צְדָדִים גַּעֲמָאָכָט פְּרוּבָעַן צְוּ אַפְּרָ-
טָעַנְדָּרִיְגָבָגָן, פְּדִי צְזָ שְׂאָפָעַן אָנְיָיָנְהִיבְלִיכָּבָ-
דִּינְשָׁעַ פְּאָלִיטִישָׁע אַרְגָּוְנִיזָּאָצִיעָ "יְבִפְרָעָן" גַּאנְצָעַן
אַנְדָּן. אַסְסָס בְּזֹעַז דָּעַר פֻּרְאַיְינִיגָּבָגָן וְאַלְעָן צְרוּ
נְדָן. פָּאָלְגָּעָנְדָע פְּגָנְקָטָעַן: 1) אַיִּן פְּרָאָגָרָם זָאָל
בְּגַוְוִוִּיּוֹן וּוּדְרָעָן, אַז דִּי יְגָדָעַן אַיִּן דְּמַפְנִיעַן
לְלָדָעַן אַגְּצִיאָנְגָלָעַ מִינְדָּעַי הַיִּתְ, 2) אַיִּן דָּעַר
דְּרָגְגִּינְזִיצִיעָ וְאַלְעָן נִישְׁתָּאָנוּגְנוּמוּמָעָן וּוּרְעָעָן אַלְסָס
טְנַנְּלִידָעָר יְגָדָעַן. וְהָסָגְעָפָרָעַן צְזָ רְזַמְּבִישָׁע
אַלְיִיטִישָׁע פְּאָרְטִיְיָעַן, 3) אַיִּן דָּעַר עַקְעַקְטִוּוּעַ
גַּעֲלָעַן אַרְיָן פְּנוּ אַלְטָ-רְמִינְגָּן נִישְׁתָּאָנָר פָּאָר-
טְעַהָּרָר פְּנוּ דָּעַר "אַגְּנִיאָן", נִאָר אָזְן פְּנוּ דִּי
זְוִיגְטָעַן.

וְדִישׁוּ רַעֲלִיגַע אַלְס צוֹוָאנְגָס- פֿרָאַטְעָסְט גַעֲגָעַן דֵי לְעַצְטָע גַע
יְמָוד אַיְזָאנְצִיגַעַד פֿאַלְקָס-שׂוֹלְן שַׁעַהַעַנִישָׁעַן בַּיְם כּוֹתֶל-מַעֲרָבָה

דָּבָר נְצִיָּג (ב.ס.א.) ל'יט א פַּעֲרָשָׁת עַנְדִּירְגֵּנְג
זֶן דָּעֵד דָּגְנִיצְיָגָעֵר קָהָלָה פַּעֲרוֹאַלְטָגָנְג מִיטָּ דָפָר
פַּעֲנָהָטָס-אַפְּטִילְוָגָן פָּאָר בִּילְדָגָנְג אַיזָּ מִיטָּן אַגְּהָיָב
בְּעַשְׂלָאָפָּעָן אַיְבָּרְצְזָשְׁקָפָן צֵי דָעֵר אַיְ-רַעֲגִירָה
יְהָן אַיְצְטִינְגָּעֵן שְׂכִילְיָהָר אַיְנְגָעְפִּיהָרָט גַּעֲוָאָרָעָן
אַשְׁרָפָעָן פְּרָאָטָעָסָט גַּעֲגָעָן וַיְהִיעְצָטָע וַיְשָׁעַרְעָן
וַיְמַחְטֵן בִּיכְמָה בְּחַלְמָרָה
וְאַסְטָס יְבָדִימָט זְיִיכְתָּר חָנִין גַּן שְׁמַחוֹתָמָת אַסְטָה-

**פָּאָר פַּעֲרָקְוִיְּפָעֵן טְרָפּוֹת
אַלְסְׁ בְּשָׂר**

**סענסאציאנעלער בריף פון מארשל פילסודסקי
צום פרעמעיער=מיניסטר-שרויתאלסקי**

עוזם פרעומיהר-מיניסטר שווייטאלסקי

עם נגע. מינקוויטש. איך ערקלער, אז אויך ראנט
גענצעט ר' דאָוונע פֿאַרְם נאָר צוֹלֵב דעם, וואָס אַה
אגּוֹנוּר פֿלְזָה עַקוּסְטִירֶת אַגְּמָהָג, וואָס אַוְוַהָר
מערְשְׁפְּרִיט זְוִישָׁן מְעַנְשָׁן, וְעַלְכָּא פֿעַלְעַהְמָלְאָךְ
זַי הַעֲכָסְטָע שְׁטַעַלְעָם, זַי בְּאַשְׁוֹעָרָאָן וַיְאַרְאָגְנָאָכְ
אַלְגָּנָעָר זַי עַרְפִּילְעָן ר' פֿלִיכְטָעָן. דָּאָס וּרְעָטָן גַּעַד

אין צוואה מהאנג מיטז בערביין צוונין גען עראל האט מאראשאל פיל-
גען עראל מיינקערויטש פון זיין אמת אלס לייטער סורסקי געשיקט אַ בְּרִיף צוֹם פָּרְעָמֵיר מיט אַ בְּיַה
פוניגים גערניעץ קאָרְפּוֹס האט אַיְבָּרְגָּעָן זוֹם דָּעַרְפָּרְעָמֵעַ פָּאָלְגָּעָנְדָּרָעַ:
דאָיָגָעַ אַמְּתָאַיְנָאָרָעַ פָּזָן רִי הַכְּבָּעָרָעַ גַּעַנְעָרָאָלָעַ
בַּיִּם בערביין דעם גען עראל מינקערויטש
פוניגים גען עראל איינס פָּעָטָקָטָאָרָאָט.

מִאָסְכָּזְעַ, (יט'א) לוֹטֵת דִּי רַעֲפֶעֶשֶׁן וְאַסְ
וּנְעַן אַגְּנָעְקִיםַע אַין צַעֲנַטְרָאַלְבְּזִוְרָאַ פָּן, אַגְּרָאַ-
דְּרוֹשָׁאנְטַן" הַאַטֵּן וְרֵי לְאַגְּנָעֵ אַין דִּי יְוִרְשָׁעַ קָאַ-
לְאַגְּנָעֵ אַין כְּגַרְבָּאַגְּנָעֵ קָאַגְּנָטַ בְּעַדְיִתְעַנְדַּ קְעַדְבָּעַן
סְפָרַטַּ דִּי, וְאַרְיִמְעַ רַעֲנָעַנְמַ, וְאַסְ וּנְעַן לְעַטְעַנְמַ
גַּעַפְאַלְעַן הַאַבְעַן פְּעַרְבָּעַסְפָּרַטַּ דִּי אַזְיִסְוִיכְטָעַן אַוִּיהַ
דְּרַעַר גַּעַרְתָּעַנְישַׁ פָּן דְּרַעַר וַיְנַטְּרַעַרְתִּיהָ. דִּי סְפָלַ-
דְּרַעַר הַאַפְעַן וְרֵי שְׂזַן בְּעַדְקָטַ מִשְׁׁנְיָהָן. דִּי שְׁפִירַ
בְּמוֹגֵן צַוְשָׁעַן דִּי יְוִרְשָׁעַ קָאַלְגָּנִיסְטָעַן הַאַטֵּן וְרֵי
בְּעַדְיִתְעַנְדַּ נְעוֹהָבָעַן.

יְדִישׁ עֲמָפֶרֶטְיוֹן-מִתְגָּלִי- דָּעַר אֵין ווּטָבֵסָק

זאגען זיך אַרְזִים געגען בְּשָׂרוֹת.
מְאַסְקָוֶע. (י.ט.ג.) אָזִיף אַפְּרֵדָלְמָנָג
פָּנוּ יְוִדִּישָׁע מִיטְבָּלְיָדָע פָּנוּ דִּי פֻּרְבְּרוֹדִיךְ-קָאָפָע-
רָאָמְטוּעָן אַין וּוַיְתַּעֲבֵק אַין, אַין צְוָאָמְפָנָהָגָג
מִיתְ דָּעַר אַקְצִיפָּע פָּנוּ דִּי יְזִידִישָׁע פְּרוּעָן פָּאָר כְּשָׂר
פְּלִישָׁ, בְּעַשְׁלָאָסְפָּן גָּעוֹאָרָעָן אַוְיְצָפָאָדָעָן דִּי
צְפָנְטָרָאָלָע קָאָפְּרָאָמְטוּוּ נִישְׁתָּאָצָה שְׁעַכְתָּעָן אָזִיף
כְּשָׂר אַון נִישְׁתָּפְּרָקְוּיְפָעָן כְּשָׂר פְּלִישָׁ אַין דִּי
קָאָפְּרָאָמְטוּעָן.

וְזֶה בַּעֲקָרֵנֶת דְּרָאָהָעַן דִּי יִזְדִּישׁ פְּרוּעַן מִיטַּה
שְׁטוּרְיִיךְ אַין פָּאֵל וּוֹעֵן זַיְעַר פָּאֵדְפָּרְוָגְן וּוְעַגְּנָן
כָּשֵׁר-פְּלִיאִישׁ-פְּעַרְקּוֹנִיףְ וּוֹעֵט נִישְׁתְּ בְּעַרְקִיוֹנְכִיטִינְגְטְ וּוֹעֵט
רַעַן.

צוֹויִי פָּאֶרֶל אַמְעָנָטָן
אנַארָאַבְּיַשָּׁעַר אָנוֹ יְוִדְיַשְׁעַר
ירְזַחְיָם. (ג. ט. ג.) אַהֲרָוֹן אַרְאַבְּיַשָּׁעַר
צִיטְטוֹנָה אֵין אַרְאַיְשָׁעַר אַתְּרָאַפְּעָן מִתְּמִתְּאַעַזְקָט צָ
שָׁאַלְעָן 2 פָּאֶרֶל אַמְעָנָטָן — אַנְּאַרְאַבְּיַשָּׁעַן. אָנוֹ צָ
יְוִדְיַשְׁעַן.

אויסער געועז האנלייכע געשיכטע מיט א לעבעדי גען אוצר

ווער שיקט די טשעגן אונ פון זועמען שטאמט דאס אונטערגעוווארפונג קינד

האבען א מלוכה'שע אטיק איז', או ראנטונגטער, ווועז ערלויראן א מלוכה'שע פעריטונג, געהען איבנטאנגען סקלאלרגם אונן סקלאלרגלעגן בי למזרי פריהאטצע ערואנען.
רי מלוכה ועתה-דאיס, ב' איז אטיק, ווועז ערוצ'ער לאילר הייעל. ("פובליטשטי דאס") אונן דערצ'ער איד א הייעל, וואס באנקראטירט, פון זעלטען אעדער קאנן איזויסטראגען, וואס ער וויל איז בעד דאלטער, בעזיווינדריג איז איז אופן, או אט זואויגט דראטן א גרויסע טאהר.
איך קאנן נישט דערבי נישט בעמערקען, אונט איפשר איך אינגער אליען, ווען ביזן אווזק פאג'ם צמײַן אשט, אבער דערפֿאָר פון איך נישט פעינישעט זיאָרעה, וויל ר' רעניזונגנען, וואס זעגען נעלקושען נאנץ מיר, האבען צונענ'גבּאָטט סיניאָ פֿאָפֿירען, געד בעלשת טיינע אונטערשריפטער, נאכמְעהָר: האבען אטאַילוי, צוינז'וּבּוּזֶת מוי פֿרְוֹוָאָט אַיְוָגְנוּטָם.

ה' קאמיסטרן האט אבער די זאך שטאַראָק פער אינטערנרט און זוי האבען בעשלאַסטען דאס רעד טעניש אוּפֿיקלערען.
אלע בעמיהונגגען פון די קאמיסטרען אוּפֿיזז ערערען דאס סענסאַפִּיאָגעלע בעהימניש — ניבען
קלערען קיז שום רעוֹטלאָט.
דער אָוּסְטֶּרְלִישְׁ-בָּעֵנְלִיקְטוּר פָּאַלְיִצְאָנְט וּנוֹדָע
ראַ האָט שׂוֹן אַרְיִינְגְּטָרָאנְג אַ בִּיטָּאָזְזָאָז בעפְּרִירִי
עַזְעַת אַיְהָם פָּוֹן דָּרָה פָּאַלְיִצְאָרְשָׂר דִּינְסָט.
איַז די פָּאַלְיִצְיָאִישׁוּן קְרִיעִיּוֹן האָט די גַּעֲהִימָּד
נִישְׁפְּלוּלָעָן גַּשְׁבִּיכְטָעָן אַגְּנוּמְכָאָכָט אַ טּוּמְעָל אָזְזָן כְּיוֹן
הָרְטָמָת נַאֲרָנְשָׁת אַזְחָאָז וּגְעַגְעַן אַהֲרָז זַי דָּרְכְּצָהָלָעָן
נַאֲרָמָהָר סֻעְנְכָאַפִּיאָגְּגָלָעָר פְּרָטִיטִים. סְיוּרָט, לְמַשְׁלַׁ
מיַצְאָה בְּרִיצָּה, בְּעַצְחָלָעָנְבָּעָה, אַז דָּרָר אלְטָעָר בענְלִיקְטוּר פָּאַלְיִ
אַיאָאנְט האָט אַזְזָעָטָן בְּרִיךְ בְּעַקְוּמוּן אַזְרָאָר
אַ שְׂטִיקָעָל אַגְּנוּזָה עַרְעִינְשׁ, יוּועָר דָּאס קִינְד אַיְזָן,
סְכָרָאָג אַזְזָעָטָן פָּוֹ אַ נַּאֲרָסְעַנְכָאַפִּיאָגְּגָלָעָר
לִבְעַסְאִינְטְּרָנְג אַזְיִינְגָּר פָּוֹ אַ פָּאַפְּוּלְעָרְסְטָעָן
וְגַוְאָל האָט דָּרְהָאַלְעָטָן אַ בְּרִיךְ, אַזְזָעָטָן מַעַן
פָּרְיוֹכָהָרָט אַהֲרָן, אַזְזָעָטָן פָּאַמְּילְעָם אַזְזָעָטָן וְאַרְשָׁאָז. דָּרָר
קוּולָּעָן, אַזְקִידְזִיךְ — וּועָט עַר בעקְוּמוּן
אַ פְּרָשָׁעָן טְשָׁעָק אַזְחָאָז פָּוֹפְּצִין טְזִינְעָר וְלָאַטְעָם, כְּרִי
עַר זַאְל פָּאַרְזִין גַּעַלְרִין קִיְּפָעָן אַ נַּטְמָז אַזְזָעָט זַיְדָעָן.

זה אָרֶשׁ אַ, (טעלעלעפאניש).
אֹזֵר פּוֹשְׁעָמִילְאָדָא גָּבָס וְאוֹזִינַט אַין אַ קְלִי
פְּיֻמָּעָרְלַע דָּרָע 54-דָּעָהָרְגָּעָר פָּאָלִיכְצָאָנָט וְאָוּ וְנוֹרָא
סְפִּיט וְזַוְּ פְּרוּיְ מְאָרְטָא, רָאָס פְּאָר פְּאָלָק הָאָט נְעַזְּ
פְּחָרָת אַ רְהָנִי, בְּעַשְׂירָעָן לְעַבְּעָן — זַוְּ וְעַנְּעָן
אֲפָרָעָנָע גְּנוּזָן קִינְעָרְלָאָו אַוְן דָּאָס הָאָט זַוְּ דָּאָס
לְעַבְּעָן פְּעָרָאִים עַמְּרָעָן.

בְּעַחְדָּר פָּאָלִיכְצָאָנָט זְגָרָת הָאָט וַיְד אַמְּכָא
אָוּמְגָנָעָהָרָת פָּאָרְטָאָג פְּזָן רִינְסָט, הָאָט עַד אַזְּיַי
דָּרָע נָאָס גְּנוּזָן אַנְּיָאנְגְּנָעָזָרְפָּעָן קִינְדָּה, אַ צְּדָעָן
דְּעַלְעָן פְּזָן לְעַרְדָּרְרִיְּ חְרָשָׁם. רָאָס קִינְדָּה אַיְוּ גָּעָז
חוּעָן גָּוָת אַיְנָעָזְקָעָלָט אַזְּן אַ פְּזָבְּעָנָעָם קִישְׁעָן,
אַזְּן אַ פְּלָזְעָנָעָרְקָאָלְרָע, זָוְם קִינְדָּה אַיְוּ גָּעָזָעָן בַּיְּ
גַּעֲלָעָט אַ פְּרָיוּזָעָל מִיטְ פָּאָלְגָּעָנְדָּעָן אַיְנָהָאלָט:

"רָאָס אַיְוּ אַ קִינְדָּה פְּזָן גְּלָקָ, וְעַרְעַס וְעַטְעַט
צַוְּ וַיְד גְּנָהָמָעָן, וְעַת קִיְּן חְרָתָה נִשְׁתָּחָתָה אַהֲבָעָן".
דָּרָע אַלְלָטָעָר פָּאָלִיכְצָאָנָט הָאָט אַזְּוּקְעָנְטָרָאָגָן
רָאָס קִינְדָּה צַוְּיַד אֲהָיִם. רַיְ קִינְעָרְלָאָוּ פְּרָ
הָאָט יַיְךְ דָּרָמִיט שְׁמָאָרָק דָּרְעָרְפָּרָהָת אַזְּן הָאָט
גַּעֲטָוְלָעָט צַוְּיַד דָּאָס קִינְדָּה מִיטְ דָּרָע פְּוֹלְעָרָ
טָרְלִיבָּר טְרִישָׁאָפָּט.

וּוְדִישׁ טַעַטָּעֶר אֵין פִּילָהָרְמָאָנִיעַ, נָרוֹמָאָוִיטְשָׁא 20
אַזְנְצָר דָּבָר לַיְתָגֵג שָׂם א. בְּעוּמָאֵן אֵין א. סָאמְפָאָנִיעַ.

אנשעל שארס גראיסע אויפֿהָרְזֶנְג!

שְׁלֵשׁ רַקְדָּפֶשׂ מִלְּדָעֵל

שבת, 4 נאכמיטאג, מאנטאגן, דעם 13 פען, 9 און אווננד צו פאפורלערע פריזען
אונס ערשותו מואל און דעם טוינן די און לאדוו טהליותה פישטן

א מעבש זאל מען דילך

אכטונג! אונענד-פריזען פון 1.20 ביז 5 זל. נאכ-
מייטאג אונ פאפאולערב — פון 1 ביז 2.50
צ'נעםט גאנטייל (לויס א. ב.) פראיען: צ'נעםט גאנטייל, מאכאראויסק, נערה, פאודרמאן,
קדרעוני, קאמפאניגעצע. מפער: ארייל, אייזענברג, גאלביברטקי, האמברגנער, מאכאראויסקי,
מאטקאו, נייחוי, פלאאנקסקי, ישרואל קאמפאניגעצע, דהיגאנזיטש, רבקהו.

אֶלְעָזָר בֶּן־בָּנָיִם וַיְהִי וְיָמָיו

צְהַנְּגִינָן טְזַוְּעֵנָר וּלְאַטְעֵם צְ וּרְעַלְיוֹרְעַן אָן בְּאַ
הַאֲנֶרְלָאָחוֹן !
דָּאָס הָאָט שׂוֹן רֻעַם בעשְׁיַרְעַנְעַם פָּאַלְיַצְּיַאַץ
איַנְּגַעַגְעַן צְוּבְעַמְלָטַן. מַזְאָה האַפְעַנְדוֹר, אָנוּ אַכְּ
וְאַל דָּא אַפְנִים נִישְׁתְּחַפְּעַן אַהֲם פָּעַרְעוֹז
עַפְעַם אַ גַּהֲיַמְנִישְׁפּוֹלָעַ אַגְּטַרְגַּעַן, אַיְוּ דָעַר פְּ
מִיטְוֹעַר פָּאַלְיַצְּאַנְטַן שְׁנַעַל אַוְעַקְעַנְלַאַפְעַן צְוַיַּ
הַעֲכַרְעַר טְאַכְּטַן אָגְן הָאָט אַבְּעַרְגַּעַנְעַבְעַט דִּי נְ
צְוַי גַּעַשְׁיכְטַע בְּיַלְעַנְעַנְדוֹרַג רֻעַם טְשַׁעַק אַזְיַיְךְ צְוַיַּ
צְיַיְנַעַר וּלְאַטְעַם.

